

Scrierile profetice

TEXTE-CHEIE: *Exodul 17:14; Isaia 13:1; Ieremia 36:17,18; Romani 16:22; Luca 1:1-4; Iuda 14, 15; 2 Corinteni 4:7*

Sabat după-amiază, 31 octombrie

De memorat:

„Și tot ce a fost scris mai înainte a fost scris pentru învățătura noastră, pentru ca, prin răbdarea și prin mângâierea pe care o dau Scripturile, să avem nădejde.”

Romani 15:4

Ți-ar plăcea să înveți un imn compus de Dumnezeu Însuși? În Deuteronomul 32, versurile au fost scrise de Moise la îndrumarea lui Dumnezeu (31:19-22). De obicei nu ne gândim la imnuri când vine vorba de scrieri profetice, deși mulți dintre psalmi sunt imnuri inspirate, chiar dacă versurile în sine nu au fost dictate direct de Domnul Însuși.

Biblia descrie trei moduri principale de comunicare a mesajelor divine prin profeți: (1) oral; (2) scris și (3) acțiuni simbolice sau ilustrări dramatice. În această săptămână ne vom concentra asupra scrierilor din Scripturi. Biblia consemnează Cuvântul lui Dumnezeu așa cum este exprimat prin cuvintele mesagerilor Săi, incluzând predicile și cuvântările profeților.

Există multe stiluri și genuri ale scrierilor profetice: narative, istorice, poetice, epistolare, de lamentație etc. Femei și bărbați aleși au pus în limbaj omenesc ceea ce au fost ghidați de Duhul Sfânt să comunice. Vom analiza scrierile, folosirea asistenților literari (secretari) și aspecte de care trebuie să ținem seama când studiem pasaje dificile.

Chemarea la scris

Cea mai timpurie metodă folosită de Dumnezeu pentru a transmite mesaje omenirii a fost comunicarea orală directă, cum ar fi prin voci audibile, prin vise sau prin îngerii. Abia în vremea lui Moise Scriptura consemnează prima instrucțiune divină cu privire la aceste experiențe, și anume ca ceea ce Dumnezeu a spus să fie scris într-o „carte”.

1. Care este prima menționare în Biblie a scrisului? Vezi Exodul 17:14!

Exodul 17:14

¹⁴ Domnul a zis lui Moise: „Scrie lucrul acesta în carte, ca să se păstreze aducerea aminte, și spune lui Iosua că voi șterge pomenirea lui Amalec de sub ceruri.”

În Vechiul Testament găsim numeroase situații în care Dumnezeu le dă indicații mesagerilor Săi să păstreze cuvintele Lui pentru poporul Său. Ca și lui Moise, lui Ieremia i s-a spus: „Într-un sul de carte și scrie în ea toate cuvintele pe care ți le-am spus cu privire la Israel, cu privire la Iuda și cu privire la toate neamurile, din ziua când ți-am vorbit, pe vremea lui Iosia, până în ziua de azi” (Ieremia 36:2). De asemenea i s-a dat și motivul înregistrării în scris a profețiilor: „Poate că, dacă va auzi casa lui Iuda tot răul pe care am de gând să i-l fac, se vor întoarce, fiecare, de la calea lor cea rea, și le voi ierta astfel nelegiuirea și păcatul” (Ieremia 36:3). Prezicerile au fost exprimate pentru a-i conduce pe oameni la mântuire, nu pentru a satisface curiozitatea cu privire la viitor.

Mesagerii lui Dumnezeu au scris într-o mare varietate de împrejurări. Moise a scris primele cinci cărți ale Bibliei în timp ce se afla în pustiu. David a compus mulți dintre psalmii săi în timp ce era urmărit de Saul (vezi Psalmii 52, 54, 57, 59). Daniel și-a scris viziunile în timp ce slujea la curtea Babilonului și cea a Medo-Persiei. În schimb, Pavel și-a scris epistolele către efeseni, filipeni, coloseni și către Filimon în timp ce se afla în închisoare, iar Ioan a scris Apocalipsa în timp ce era exilat pe Patmos. Este evident că, atunci când au fost îndemnați să scrie, mesagerii Domnului au primit putere de la Duhul Sfânt, indiferent de împrejurările în care se aflau.

Este interesant că toate învățăturile Domnului Isus care au fost păstrate ne-au parvenit în formă scrisă prin intermediul unor persoane cărora Dumnezeu a ales să le încredințeze aceste adevăruri prețioase. Acest lucru ne arată încrederea pe care Dumnezeu o are că mesajele divine vor fi consemnate și păstrate cu fidelitate de mesagerii Săi.

Ce i-ai răspunde cuiva care spune că nu putem avea încredere în Biblie pentru că nu avem manuscrisele originale? De ce este acesta un argument slab?

Genuri și stiluri literare

Mesagerii inspirați ai lui Dumnezeu au recurs la o varietate de stiluri de scriere. Unele seamănă cu scrierea unui jurnal (vezi Numeri 33:1-49), altele, precum cărțile Daniel, Zaharia și Ioan, conțin exemple de scriere apocaliptică, marcată printre altele de un simbolism amplu, de teme cosmice și descrieri ale ființelor cerești.

2. Cum numește Biblia, în Isaia 13:1, mesajul pe care îl transmite Isaia?

Isaia 13:1

¹ Prorocie împotriva Babilonului, descoperită lui Isaia, fiul lui Amot:

Viziunile primite de profeți sunt uneori numite „prorocii” – ceea ce înseamnă că sunt comunicări sau revelații din partea lui Dumnezeu (unele versiuni traduc termenul prin „povară”). Traducerile mai noi ale Bibliei arată că multe dintre acestea au fost scrise în formă poetică, folosind adesea paralelismul. Paralelismul apare atunci când anumite versete repetă sau uneori exprimă un contrast cu versete anterioare. De exemplu: „În ziua aceea, omul se va uita spre Făcătorul său și ochii i se vor întoarce spre Sfântul lui Israel” (Isaia 17:7). Termenii „Făcătorul” și „Sfântul” sunt paraleli, fiecare oferind mai multe informații despre celălalt.

Profeții au folosit de asemenea procedee literare obișnuite, precum metafora (simbolul) și hiperbola (exagerarea). Pentru a înțelege mai bine și a aplica mesajele lor, este important să recunoaștem tipul de scriere folosit.

Un element literar întâlnit frecvent în Scriptură este „judecata în cadrul legământului”. De exemplu, în Ieremia 2:4-9, Ieremia prezintă plângerea juridică a lui Dumnezeu la adresa poporului Său pentru încălcarea obligațiilor legământului. Folosind imagini dintr-o sală de tribunal, autorul îl descrie pe Dumnezeu ca procurorul care prezintă motivele judecății Sale.

Scriptura conține scrieri profetice, istorice, cântări și parabole. Lui Ieremia i s-a spus să alcătuiască o carte cu toate mesajele sale (Ieremia 36:2), în timp ce o mare parte a scrierilor Noului Testament constă în scrisori adresate anumitor persoane sau comunități. Nu se face nicio

distincție în ceea ce privește autoritatea unui stil de comunicare față de altul. Epistolele lui Pavel trebuiau privite ca având aceeași greutate cu profeții din vechime, deoarece Pavel oferă dovezi clare în scrierile lui că a fost inspirat de Duhul Sfânt (vezi 1 Corinteni 7:10,12,40).

Unii cercetători pun accentul pe elementul uman din Scriptură în detrimentul celui divin. De ce este aceasta o cale sigură către ruina spirituală?

Asistenții literari

3. Ce ne spun Ieremia 36:17,18 și Romani 16:22 despre utilizarea de către scriitorii biblici a asistenților literari?

Ieremia 36:17,18

¹⁷ Și au mai pus lui Baruc următoarea întrebare: „Spune-ne cum ai scris toate cuvintele acestea după spusele lui!”

¹⁸ Baruc le-a răspuns: „El îmi spunea cu gura lui toate cuvintele acestea, și eu le-am scris în cartea aceasta cu cerneală.”

Romani 16:22

²² Vă trimit sănătate în Domnul eu, Terțiu, care am scris epistola aceasta.

Probabil că Ieremia și-ar fi putut scrie singur mesajele, dar s-a bazat în schimb pe un scrib de încredere pentru a-i consemna cu fidelitate profețiile și pentru a le împărtăși conducătorilor națiunii. Ieremia nu este singurul profet din Biblie care a folosit serviciile unui asistent literar pentru a comunica mesajul divin.

În Noul Testament, deși Terțiu spune: „Am scris epistola aceasta” (Romani 16:22), este evident încă de la începutul cărții Romani că el scria doar ceea ce Pavel dorea să spună. Terțiu a fost scribul lui Pavel, sau secretarul lui – un asistent literar care a redat în formă scrisă cuvintele lui Pavel.

Această practică nu era neobișnuită la Pavel. În încheierea epistolelor sale către coloseni și către tesaloniceni, Pavel ține să adauge salutul său „cu mâna mea” (Coloseni 4:18; 2 Tesaloniceni 3:17) ca modalitate de autentificare a întregii epistole. Acest lucru sugerează că el s-a bazat pe altcineva pentru a-i redacta epistolele. Pentru că această realitate ar fi putut ridica îndoieli cu privire la corectitudinea reprezentării sale în scrisoare – sau, mai grav, la veridicitatea scrisorii – Pavel a adăugat la final o notă scrisă de mână, astfel încât să nu existe nicio îndoială cu privire la autenticitatea epistolei sale.

Mulți comentatori atribuie variația stilului literar din epistolele lui Pavel folosirii asistenților literari. Același lucru este presupus și în cazul celor două epistole ale lui Petru: „Întrucât este cert că stilul limbajului din 2 Petru este diferit de cel al primei epistole, acest lucru poate fi rezonabil explicat prin probabilitatea ca Petru [...] să fi recurs la ajutor

din partea unui secretar la formularea unei epistole scrise în limba greacă. Dacă Pavel, care era pe deplin familiarizat cu greaca, a folosit secretari, așa cum se pare că a făcut, este cu atât mai logic să credem că Petru, a cărui limbă maternă era aramaica, a procedat la fel, iar acești secretari au exercitat o influență clară asupra formulării epistolelor sale în greacă” (*Comentariul biblic adventist*, vol. 5, p. 186).

Acest lucru sugerează că, deși rămân fidele gândurilor și intenției mesagerilor lui Dumnezeu, vocabularul și construcția frazelor pot reflecta diferitele abilități literare ale asistenților folosiți. Sunt inspirate gândurile, nu neapărat cuvintele specifice folosite pentru a exprima respectivele gânduri inspirate.

Sursele literare

„Pe lângă că Eclesiastul a fost înțelept, el a mai învățat și știința pe popor, a cercetat, a adâncit și a întocmit un mare număr de zicători. Eclesiastul a căutat să afle cuvinte plăcute și să scrie întocmai cuvintele adevărului” (Eclesiastul 12:9,10).

Acest pasaj poate fi interpretat în sensul că Solomon nu este autorul tuturor proverbelor pe care le-a consemnat. Sub inspirația lui Dumnezeu, el „a căutat” multe zicători și a cercetat pentru a găsi „cuvinte plăcute”. De fapt, descrierea frecvent citată a femeii virtuozose din Proverbele 31 este atribuită mamei unui anume rege Lemuel, de altfel necunoscut, nu lui Solomon (Proverbele 31:1). Dovezile indică, de asemenea, influența literaturii egiptene asupra Proverbelor.

În mod similar, istoricii inspirați ai Vechiului Testament ne spun că au consultat arhive și alte anale istorice pentru a relata cu fidelitate istoria poporului lui Dumnezeu.

4. Ce ne spun 1 Împărați 11:41; Luca 1:1-4 și Iuda 14, 15 despre modul în care scriitorii inspirați au folosit uneori surse nebiblice?

1 Împărați 11:41

⁴¹ Celelalte fapte ale lui Solomon, tot ce a făcut el și înțelepciunea lui nu sunt scrise oare în cartea faptelor lui Solomon?

Luca 1:1-4

¹ Fiindcă mulți s-au apucat să alcătuiască o istorisire amănunțită despre lucrurile care s-au petrecut printre noi,

² după cum ni le-au încredințat cei ce le-au văzut cu ochii lor de la început și au ajuns slujitori ai Cuvântului,

³ am găsit și eu cu cale, preaalesule Teofile, după ce am făcut cercetări cu de-amănuntul asupra tuturor acestor lucruri de la obârșia lor, să ți le scriu în șir unele după altele,

⁴ ca să poți cunoaște astfel temeinicia învățăturilor pe care le-ai primit prin viu grai.

Iuda 14, 15

¹⁴ Și pentru ei a prorocit Enoh, al șaptelea patriarh de la Adam, când a zis: „Iată că a venit Domnul cu zecile de mii de sfinți ai Săi,

¹⁵ ca să facă o judecată împotriva tuturor și să încredințeze pe toți cei nelegiuți de toate faptele nelegiuite, pe care le-au făcut în chip nelegiuit, și de toate cuvintele de ocară pe care le-au rostit împotriva Lui acești păcătoși nelegiuți.”

Ezra și Neemia sunt alte exemple de scriitori biblici care s-au bazat pe documente istorice pentru a-și consemna relatările. Ezra include copii ale unor scrisori și decrete regale cu privire la Ierusalim și la Persia (vezi Ezra 4 – 7), iar Neemia ne vorbește despre registre genealogice pe care le-a găsit și le-a încorporat în narațiunea sa (vezi Neemia 7:5-72).

Acest principiu apare și în Noul Testament. „Este clar din experiența lui Luca faptul că Inspirația funcționează într-o manieră compatibilă cu funcționarea naturală a facultăților mintale și nu le anulează sau surclasează. Avem aici un scriitor inspirat care a fost condus de Duhul Sfânt să studieze cu atenție sursele orale și scrise disponibile despre viața lui Hristos, iar apoi să combine informațiile astfel adunate într-o narațiune coerentă” (*Comentariul biblic adventist*, vol. 5, p. 669).

Iuda pare să citeze din 1 Enoh 1:9 – o lucrare iudaică intertestamentară necanonică. Fără a le menționa numele, Pavel a citat și el din filozofi greci (vezi Faptele apostolilor 17:28 și Tit 1:12).

Deși scriitorii biblici au fost adesea călăuziți prin revelație directă, prin viziuni și vise, acest lucru nu exclude faptul că Duhul Sfânt i-a inspirat pe acești mesageri să selecteze materiale și din alte surse. De ce este important pentru noi să ne amintim acest concept?

Mesajul divin și limitele umane

5. Ce spune Pavel, în 2 Corinteni 4:7, despre comoara lui Dumnezeu?

2 Corinteni 4:7

⁷ Comoara aceasta o purtăm în niște vase de lut, pentru ca această putere nemaipomenită să fie de la Dumnezeu, și nu de la noi.

Pavel scrie despre comoara lui Dumnezeu că a fost încredințată unor „vase de lut” (ființele umane), pentru ca puterea lui Dumnezeu să se arate în contrast cu slăbiciunile noastre. Scriptura arată că, așa cum mesagerii lui Dumnezeu nu au fost feriți în mod supranatural de eșecuri în viața lor personală (Moise, Ilie, David, Iona și Petru, de exemplu), nici scrierile lor nu au fost scutite de imperfecțiunile înțelegerii și comunicării umane.

„Unirea divinului cu umanul, manifestată în Hristos, există și în Biblie. Toate adevărurile descoperite sunt «insuflate de Dumnezeu»; cu toate acestea, ele sunt exprimate în cuvintele oamenilor și sunt adaptate nevoilor umane” (Ellen G. White, *Mărturii pentru biserică*, vol. 5, p. 747).

Umanitatea mesagerilor lui Dumnezeu nu este anulată sau surclasată de chemarea lor divină de a transmite comorile adevărului, așa cum a scris Pavel în 2 Corinteni 4:7. De asemenea, nu pare că Duhul Sfânt a considerat potrivit să-i împiedice pe mesagerii Săi să facă afirmații și să scrie cuvinte care nouă astăzi ni se par greu de armonizat sau de explicat. Sunt puține aceste versete și doar o minte foarte îngustă se poate poticni de ele. În calitate de creștini care cred în Biblie, suntem chemați să ne supunem Cuvântului lui Dumnezeu în măsura în care îl înțelegem și să ne încredem în Domnul în ciuda lucrurilor pe care nu le înțelegem.

Unele discrepanțe pot fi atribuite unor greșeli ne semnificative făcute ulterior de copiiști sau unor surse (consemnări) contradictorii pe care s-au bazat autorii inspirați. Atunci când analizăm pasaje problematice, trebuie să ne întrebăm dacă înțelegem pe deplin sensul cuvintelor autorului și dacă un studiu suplimentar ar putea rezolva dificultatea.

Chiar dacă nu suntem în stare să rezolvăm fiecare aparentă greșeală sau discrepanță, constatăm că acestea sunt neînsemnate în raport cu

esența mesajului prezentat. Putem avea încredere că adevărurile divine ale Scripturii sunt descoperite cu fidelitate, în ciuda imperfecțiunilor mesagerilor lui Dumnezeu.

De ce crezi că Dumnezeu a ales să folosească ființe umane limitate, nu îngeri fără păcat ca principalii Săi mesageri?

Vineri, 6 noiembrie

Scrierile lui Ellen White

Experiența și scrierile lui Ellen White sunt similare cu cele studiate săptămâna aceasta cu privire la mesagerii lui Dumnezeu din Biblie. Și ea a primit misiunea divină de a scrie ceea ce i-a fost revelat. În 1909, privind retrospectiv, a scris: „Din cauza accidentului care aproape că m-a costat viața, sănătatea mea era șubredă și nu puteam scrie. [...] Dar într-o noapte, îngerul Domnului a venit la patul meu și mi-a spus: «Trebuie să scrii lucrurile pe care ți le încredințez.» Eu am spus: «Nu pot scrie.» Din nou a fost dată porunca: «Scrie lucrurile pe care ți le încredințez.» M-am gândit că voi încerca și, luând un suport de scris de pe masă, am început să scriu și am constatat că puteam nota cuvintele cu ușurință” (*The General Conference Bulletin*, 31 mai 1909).

Asemenea scriitorilor inspirați ai Scripturii, Ellen White a folosit asistenți literari. Secretarele ei funcționau ca niște redactori – contribuiau la exprimarea mesajelor fără a introduce gânduri proprii. Secretarele nu au fost scriitoare din umbră sau coautoare. Munca lor a depins de materialul produs de Ellen White, fie scris de mână, fie transmis oral.

La rândul ei Ellen White a citat și a adaptat elemente din alte surse literare, pentru a-și prezenta mai bine mesajele. Din faptul că le-a recomandat cititorilor ei o parte din cărțile folosite, reiese că nu a intenționat să fie nesinceră sau incorectă cu acei autori, ci a găsit în limbajul lor exprimări potrivite pentru a transmite adevărurile pe care ea dorea să le exprime.

Cum rămâne cu discrepanțele sau cu afirmațiile ei incorecte? „Cu privire la infailibilitate”, a scris ea, „eu nu am pretins niciodată că o dețin. Numai Dumnezeu este infailibil” (*Solii alese*, vol. 1, p. 37). Se găsesc în scrierile ei anumite afirmații care sunt dificil de înțeles sau de armonizat cu altele. Umanitatea lui Ellen White nu a fost anulată sau surclasată de chemarea ei divină. Ca noi toți, Ellen White a crescut și s-a maturizat, iar această creștere și maturizare se reflectă în scrierile ei.

Așa cum s-a afirmat deja, dar merită repetat, ea i-a corectat pe cei care credeau că fiecare cuvânt pe care l-a scris provenea direct din cer. „Sunt situații în care trebuie spuse lucruri obișnuite, în care mintea să fie ocupată de gânduri obișnuite, în care să fie scrise scrisori obișnuite și date informații transmise de la un lucrător la altul. Astfel de cuvinte și de informații nu sunt redată sub inspirația specială a Duhului lui Dumnezeu” (*Solii alese*, vol. 3, p. 59).

Studiu zilnic: Psalmii 79 – 85; Ellen G. White, *Educație*, cap. 9

1. Ce se ruga Asaf să le iasă degrabă înaintea?
2. De ce se clatină toate temeliiile pământului?
3. Cine sunt cei care tot mai pot să Îl laude pe Dumnezeu?
4. Cine ne va da și fericirea?
5. *În ce anume se găsește o ilustrare completă a metodelor lui Hristos ca Învățător?*